

نورۇل يوردى

نۇرۇل اوجاقلارنىڭ ناسر افشارى بايلىق مجموعه در

جلد : 2 — 22

ايلول 1928
اون يىلدىن بېرى

صافى : 9 — 203

ترقيق

تولستوي مقنده برتد قيو

محررى
مكتمل شرفى

انسائره اك يوكك كرسيدن خطاب ايدن مرحلى
بربابا كيدر .
اسارتك تاميله حاكم اولدني روسيا كي برملكته

تولستوي نك
كېلىكى

هرمانكي بر محرر آتارني تدقيق ايدمك
اولورساق ، اونك آنجق برزمره به خطاب ايتديكي
آكلارز . بويوك محررلك حياتي ده بوله در . اولر
حياتك بر كوشه سنده بولونشله ، اورانك
كيزلي نقطه لرني تشرېحه چالشمشله در . بوتون
دنياك مالي اولان محررله ، بوتون انسائره
خطابه مقتدر اولان اديبلر ادبيات تاريخك
صحيفه لرنده اك مستثا موقعي اشغال ايدم بيلرله .
بوزنجي سنه سي هر طرفده بويوك بر
مراسمه تسعيد ايديلن « تولستوي » ده
روسياده دوغديني خالده بوتون دنياده محاط
بولابيلن اك يوكك بر محرر اولمشدر .
ناصل بولاسين ... تولستوي على العاده برحسن
اطرافده كندى ملتك حرثي ، دويغوسني
جانلاندير مقله اكففا ايدن بسط محررله
زمره سنده بولونامشدر كه ... تولستوي نك
غايه سي ، هدف بوتون بشريتك ايلرله مكده
اولدني ، فقط بر درلو يافلاشه مادني
بر نقطه در . او ايلك مفهوي اطرافنده

« تولستوي » فوت اولديني اونوتش ، كندى
معتقنده طوبراقله اوغراشهرق حياتي فازاتان
خدمتچيلرينك درجه سنه ايتش . . اونلك اضطرابي
عبيله حسن ايتش . . زكنيلرك بايديني مظالمى ،
نفسنه تطبيق ايديلورمش كي مئار اولش . .
اونلرله برابر حق قايب اولان برانسان كي باغيرمش . .
بواضطرابك سونديني هيجان بوتون دنيا ادبياتنده
فوتلي ايزلر برافان برمورميدانه كتيرمش : تولستوي . .
روسلر تولستوي نك كنديلرينه عائد بر محرر اولديني
ادعا ايتك حقني بيله آله ايدمه مشلدرد ، چونكه
تولستوي انسانيت ايچون اوغراشمش برموردرد .
آق صافالي بر اختيار اولدني زمان اونك بركون
بردقيقه استراحت ايتديكي كورن اولامش . . هيجاني
بر ثاميه بيله ديمه مش . . دماغى مئادي بر صورته
فعاليتده بولونش . . بعض محررله ، اثرلرني يئازركي
بركون غايه لرينه واصل اوله جق لرني دوشونورلر . .

چالشمقن ذوق دويش يوكك بر روحدر . .
سن فئالق يانغا ، اوزمان فئالق قالميه جقدر . . ديهن
بويوكك اديب ، آنجق انسانيتك كندى اسمنه
ياقيشه جق حركانه صاحب اولماسني ايستور . . اونك
اثرلرنده انساني حسلردن اوزاق اك كوچوك بر
ملاحظه بيله تصادف ايتك ممكّن دكلدر . چونكه
تولستوي فئالقك نه اولديني نفسنده تجربه ايتامش
فقط دهشتني قلمك بوتون قوتيله اعلان ايتش بر
محرردر . حتى غايت غريبدر كه « تولستوي » انسائره
حياتك ياكيش تلقيلرندن ، بشرك منطقه سحر كاتندن
دولايي هجوم ايدر كن اوقادار طاتلي برسان ، اوقادار
بوموشاق برافاده ايله خطاب ايديلوردي كه . . .
حياتك منطقه سحر لقيرنه لعنت ايدن ، معناسز لقيلرندن
متنفر بولونان برانسانك هجوملري قارشيسنده بولوند .
يفكرني قطعاً تخمين ايدمه مرسكز . تولستوي بوتون

آزغین سولرله بوغازلاشهرق یوزدیکنه تصادف ایدلمشدر .. ایشته بوکنج روح ، تترهك آلرله طوتدینی قلمدن داغما باکر موضوعلر چیقارمش ،

واصل اولورلرده ... فقط تولستوی نك غایه سی او قاداربویوک و اوقادار اهمیتلی ایدی که ، اونك حیاتده اوغایه واصل اوله بیلمه سنه امکان یوقدی .. دهابر

تولستوی مالیشیرکن

هیچ بریمزك كورمه دیکی نقطه لری سزهرك تثبته موفق اولمشدر .

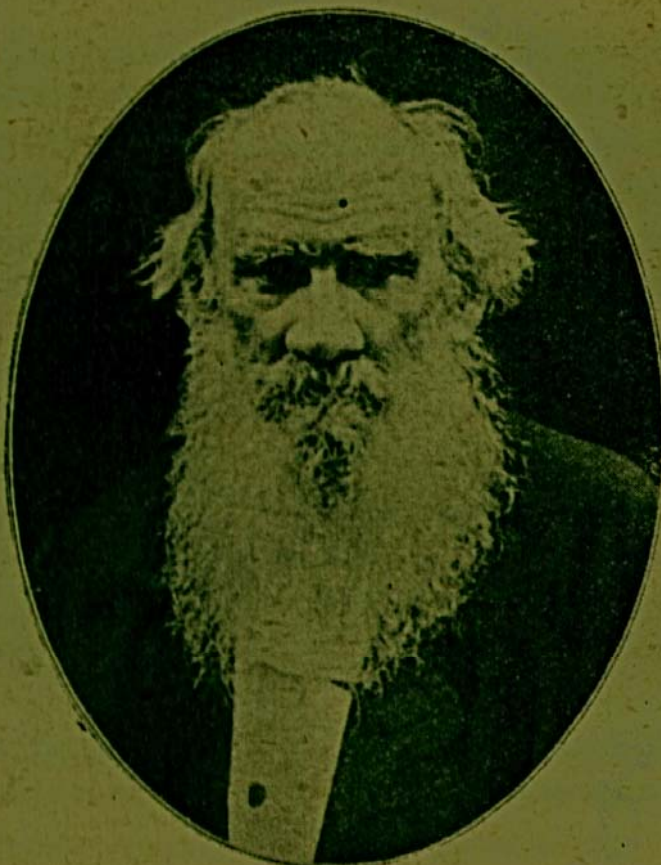
ماصه سنك باشنده اختیارلقه مجادله ایدمه یهرك کاغدلر اوزرنده متردد سطرلر صیرالایان وولتهر ، خسته قله بوغازلاشمقدن بیتاب قاهره پنجره سنك یانندن آیریلما یان غوته ، کونیغسیرغده برراهب کی یورغونلقدن ایکلین قانت تولستوی نك یاشنه کله دن کنجلمکدن اوزاقلاشمش ، ثلومک استراحت وعد ایدن خطابی بکلمه مشلردی .. حال بوکه تولستوی آلتش یدی یاشنده بیسیقلته بندکی تعلیم ایتمش ، یتشنده سرعتله ایلرله یین برپیاده اولارق کورونمش سکسان یاشنده ایکن ژیناسکیکه چالیشدیغنی کورنلر اولمش ... اون طقوزنجی عصر بو قادر صاغلام بر بنیه تصادف ایتامشدر .. اونك قوتی ، روحنده کی هیجان کی ، وجودندن طاشمش و اوکا اک امید ایدلیه جک یوکسک تپه لر آشیرمشدر .. تولستوی ، دنیا نك ابلك تشکنده تصادف ایدیلن انسانلرک وجود وقوتلرینه صاحب دی .. ذاتا اونك

چوق عصرلرده یاشاسه یزده واصل اولامازدی ... چونکه او ایلیکدن باشقه بر هدفی اولمایان بر بشریت تصور و تخیل ایدیوردی ، اونك ایچون فردلر آراسنده کی منازعه لر ، ملنلر آره سنده کی حربلر بشریتی هدفنه ایصال ایتمه یین اک بویوک مانعلردی ..

تولستوی دیگر عصرلرک یتیشدیردیکی فیلسوفلر کی دکلدی .. اجتماعی حیاتک نقیصه لرینی ، خطالرینی کویستره و اونلری ییقان بویوک عمر غینی زمانده او خطالرک برینه اقامه ایدیله جک نقاطی ده تثبیت ایتکده اهل ایتمه مشدر . تولستوی ییقان ویابان بر متفکر در . جمعیت خطالرینی ییقدیغنی زمان اونلرک انقاضی اوزرنده یکی بر متفکرک چیقوبده ، یکی بر اثر میدانه کتیرمه سنی بکلمه مشدر .

تولستوی نك خصوصی حیاتی تدقیق ایدیله جک اولورسه ، اونك حیاتده کنجلمکدن اوزاقلاشماش اولدیغنی پک قولایلقه آکلایه بیلیرز . چوق زمان کنج بر سلاشور کی آتنک اوزرنده افقره دوغرو اوچارکن کورولمش ، بر کنج طاقه کی جوشقون

روحی ده ایلك انسانلر کی دسیسه و ریادن اوزاق قالمشدر. او فنانی انسانلرک حیاتلری اخلال و ذوقلری اضطرابه تحویل ایچون ایجادیتکاری چیرکین و کبری

نولستوی

اویونچاق اوله رق تاقی ایدیور... بومشله ده ده نه قادار حقیدر... اونک یاکیز بر دینی واردی : ایلیک... بو دین بوتون دنیایی عینی امل و غایه اطرافنده طوبیلا به جق قادار قوتلی و قدر تلیدی... نولستوی کندی عصرنده کی دیگر محررلر آراسنده اوزون بیاض صاقلی ، سیاستده کی قالین خطلری ایله بویوک بر تضاد تشکیل ایدیورددی . ذاتاً دیگر محررلر اونک یاننده بجزیی اعلان ایتمک مجبوریننده قالان ضعیف بر مخلوق شکل کیریورلردی . نولستوی نیک حیاتده نفرت ایستدیکی ابکی شی واردی : موسیقی و قادین... برر معما شکلنده قالان و ایچلرنده کیزی بولونان حسلری بر درلو آ کلامق ایستهمه یین بو ایکی شی ، نولستوی الک زیاده اغضاب ایدن الک مهم قوتلردی . موسیقی ایچون اضطراب و آلمی آچیقدن آچیفه آ کلامادیفندن قیزار و عائله افرادی پیانوده الک کوزهل بر پارچه یی چالارکن کوزلرندن یاشلر صیزارق : « بوموسیقی نک

بکا ظلمی نه در ؟.. دیبه او طه دن فیرلاردی... کوریلورکه نولستوی کوکلنده برلشن اضطرابی تشویق ایدن موسیقی دن نفرت ایتمه سته یکانه سب ، اونی بجز ایچنه یو وارلاماسیدر .

نولستوی ایچون قادین ، آنجیق والده اولدندن صوکر ا قیمت قازانان بر مخلوقدر . والده اولمایان قادین بو بویوک متفکرک نظرینده ریایی دوغوران ، اخائی جانلاندیران و بشری فنالقلردن فنالقلره سوروکله یین کیری بر موجودیشدر .

نولستوی چوق زمان ایلیک دوشو . نجه لری آراسنده مت اولدینی دقیقه لر تک بر شیدن قورقوبوردی : کندی خارق العاده قوشدن... ایلیک بر آزدها چاقوق یاقلاشه بیله ایچون بوتون فنالقلری قوتلی وجودیله ازمک آرزوسی اونک وجودی کونلرجه یاقیور ، حیاتی آ کلاماش کنج عاشقلرک کچیردیکی بحران دقیقه لری یاشایوردی... اونک بویوک ذکاسی بونی ده حل ایتمدی... فنالقلری ازمک ایچون عصیان ایدن عضالری مختلف یوروسی ایشلرده او بوشد بر یور و غورقوسی زائل اولیوردی... الک زیاده آوه قارشى بر احتیاضی واردی . دنیایک ایلیک تشکلنده کی قوتلی انسانلره بکزه یین بویوک متفکر ، اونرک ذوق آله یینی آوده کونلرجه دولاشیور ، اورمانلردن اورمانلره قوشوشیوردی . بوقادار قوتلی بر انسان تولومدن کوچوک بر چوجوق کبی قورقاردی . وفات ایدن آنه سنک او طه سته کیرن بش یاشنده کی نولستوی ، آخی بر فریاد ایله اورادن اوزاقلاشمش ، فقط او کوندن صوکر ا تولوم صفوق الینی داتما اوموزنده حس ایتمشدر . تولوم قورقوسی ، اونی حیاتنده آدیم آدیم تعقیب ایدن و اونی هر درلو ذوقن محرومه جالیشان بردوشمادی . اوبقوسنک آراسنده ، مطالعه سی انساننده کتاب صحیفه لری ایچنده هپ بومضر خیالک کندینی تعقیب ایستدیکی آ کلامشدر... 1869 سنه سنده یازمش اولدینی شو سطرلر ، تولوم قورقوسی نه قادار کوزهل جانلاندیرر :

« اوبومغه چالیشدم... فقط قابلمی ؟ مجهول بر قوت بی اویاندیریور... بوغازم قوریور . مجهول بر قوت بی بارچه بارچه ایدیور ، فقط تمامیه محو

ايتمكه چالشمور . . او يومغه چالشيورم . . قابل اوليور . . موجودي بارچالايان بوقوت ، بر آنده بي نيچون نحو ايتيور . . ؟ »

حقيقه تولستوي ده تولوم قورقوسي ، فوق البشر بر حسدي . اوقادار قدرتي وقوتلي بر انسانك بو حسي ، بلكه اخلاقنك الكضعيف نقطه سیدی .

تولستوي نك الك مهم جبهه لرندن بری ده تربيه جي اولماسيدر . ذاتاً بونقطه دكيدر كه تولستوي بي يالكنز اجتماعي حياتك فناقلمري بيقان دكل ، عيني زمانده ده ايليرني اقامه ايدن بر متفكر ياشيدر . او ، كله جك نسلك ناصل بويوه جكني و ناصل ينشديرله سي ايچاب ايتديكني عصرنده الكفضله دوشونمش بر شخصيتدر . چوجوق اونك ايچون كيرله نه مش و دائما استفاده ايديلير بر موضوعدر . ذاتاً او بوتون ارزو واملر . ينك آنچق بو موضوع اطرافنده جانلايه بيله جكني دوشونمشدر . اوزون چيزمهرلي وبسيط البيسه سيله كوي چوجوقلرينك آراسنده ، ارزو ايتديكي محصولي بر آن اول آله ايتك ايچون الك قوتلي فكر تخمليري صاچان بر چيفتجي كبي قالدیغني كوره نلر چوق اولمشدر .

تولستوي نك حياتي حقنده كي تدقيقله باقلاچق اولورسه ، اونك حاكميتي يالكنز روسيايه ويالكنز بر زمريه انحصار ايتممشدر . اسارتدن ايكلمن ، ظلمدن فلا كته سوروكلمن ، قوت ايله ازيلك ايسته نيله ن هپ اونك موضوعي ، هپ اونك تبعه سیدی . بر كون چينده اونك اكدیكي يكي تخمله ، ديكر بر كون ژاپون ياده صاچديني فكرله ودها باشقا بر زمانده بك كوچوك ياشده آرلرنده ياشاديني روسيا

مسلمانلرينك ايچنده اونك تيزواي حسلرينه تصادف اولونمشدر . يالكنز كندی ملتنيك آراسنده كي مقد . ورلري ياشامش اولسه يدي ، تولستوي بوكونكي بين الملل شهرتي قازانمازدي .

تولستوي نك ايللك مفكورده سنك تربيه جيلكمنده بو بوك تاثيري اولمشدر . او ، چوجوقلره اولو طبيعتي ، ثانياً حيواناتي سه وديرمشدر . اونلرك كوزه لكني سه زهن چوجوقلرك بو طبيعتك الك سه وعايسي اولان انسانلره حرمت ايدنه جكنه قانعدی . ايللك مفكورده سني اوقادار درين بر عشقه تلقين ايتديوردی كه ، اونك ياننده بولونان ياورولرك چوق زمان ياشارمش كوزلرله آيرلديغني كوره نلر بولونيوردی . . نته كم اثرلرينك برنده . . ظلمك آجيسيله آقيتيلان كوز ياشلري يرينه ، ايللك دوشونجه سيله بليرن ياشلر اقامه ايدلديكي كون بشریت قورتولش عد اولونه بيلير . « دييور .

بر باشقه سنك اضطراب چكمنه سني ايسته مين بو بوك روح ، حياته وداع ايدركن بيله هيچ كيمسه يه كوروغامش ، وهيچ بر كيمسه يي راحتسز ايتك ايسته مامشدي . . اوندن وعائله سندن اوزاق بر كوشه ده ، چوق قورقديني تولومك صفوق نجه سنه تسام اولدی . . يالكنز تولوم اونك قوتلي وجوديني سوندوره بيلدی . . فقط اونك وجودينك قوت هيچه اينديره جك بوكسك فكرلريني حاكميتي آلتنه آلامادی . . بوكونده او فكرلرك جانلي تاثيرلري آلتده تولستوي نك يوزنجي سنه سي بوتون حشمتيله دنيا نك هر بر كوشه سنده تسعيد ايديليور .

